

CORNELIA LEVETZOW

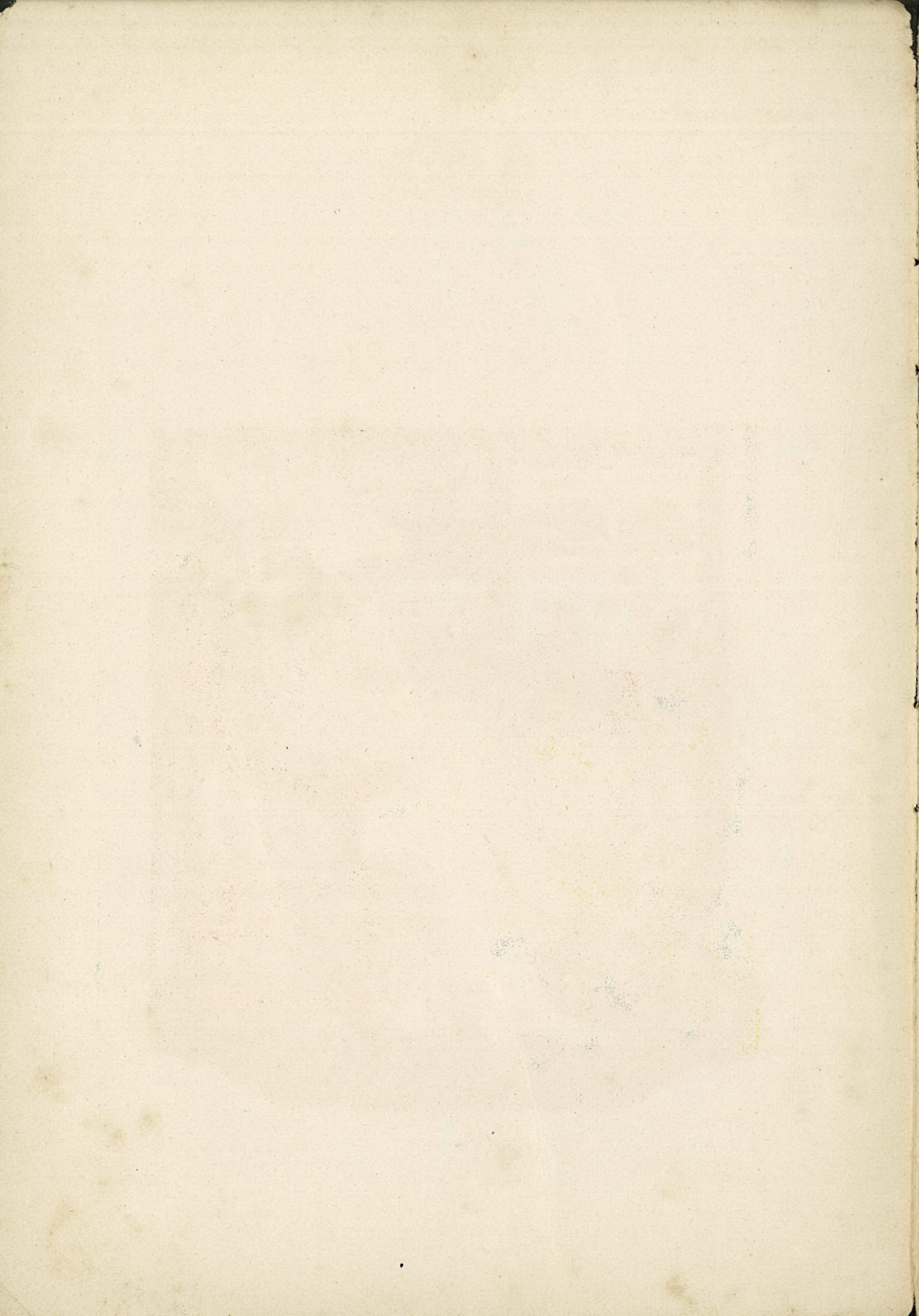
DE BEKENTENIS

UIT HET DEENSCH VERTAALD DOOR

P. A. M. LANGE.

NIJKERK, G. F. CALLENBACH

DE BEKENTENIS

DOOR

CORNELIA LEVETZOW

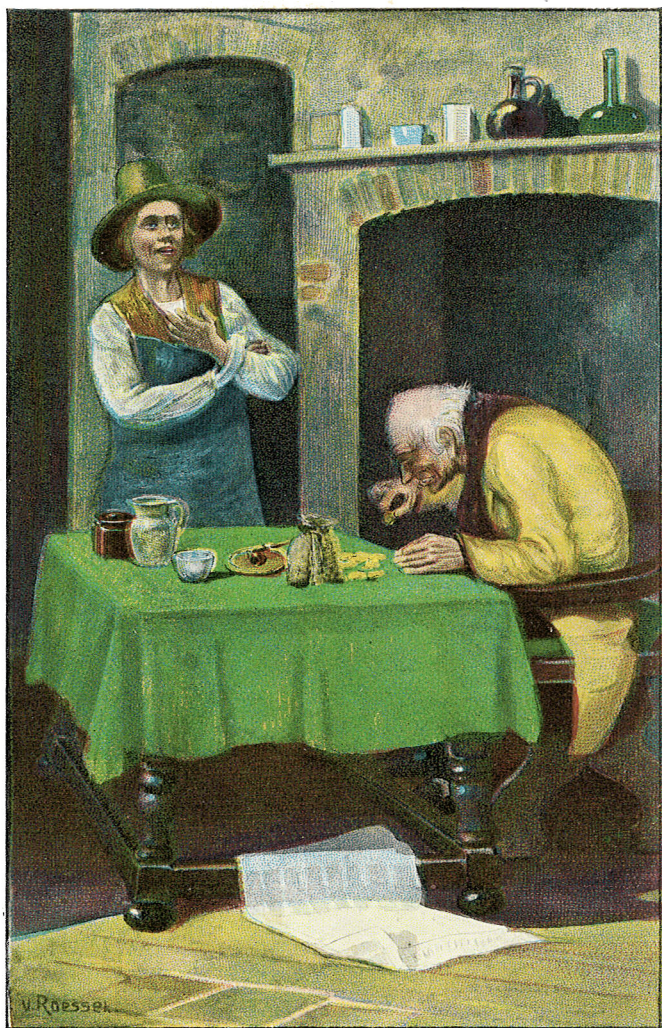
.

UIT HET DEENSCH VERTAALD

DOOR P. A. M. LANGE

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

DE BEKENTENIS.

Peter was een groote, sterke, dertienjarige knaap met helderbruine oogen en bruin, krullend haar. Zijn gezicht was verbrand door de zon en zijn handen waren ruw van den arbeid. Hij was bij een tuinman in dienst en werkte hard van den morgen tot den avond, den schooltijd uitgezonderd. Zoolang die duurde, rustten de ledematen, maar kreeg het hoofd bezigheid. Doch het ging heel goed met beide soorten arbeid en Peter kwam meestal zingende terug naar het met riet gedekte huisje, waar zijn moeder en zijn twee zusjes woonden. De kinderen liepen hem gewoonlijk tegemoet, na eerst naar binnen te hebben geroepen :

»Moeder, daar is hij !« En dan nam hij de kleinste op den schouder en stormde naar binnen. Moeders : »Goeden avond, Peter !« had een eigenaardigen klank van teederheid en, hoe zonderling het ook klinke moge, tegelijk van achting, want de knaap was als een kleine huisvader voor het gezin. Peter had kort geleden zijn vader verloren, en toen deze bleek en stil met halfgebroken oog in het groote bed lag, had hij Peter gewenkt, bij

de legerstede te komen, en terwijl de knaap schreiende bij hem knielde, had hij hem de hand op het hoofd gelegd en gefluisterd: »Jij moet goedmaken, wat je vader bedorven heeft. Wees voor moeder, wat je kunt en zorg er voor, dat zij vreugde aan je beleeft. Laat haar nooit om uwentwil tranen storten, zooals zij om mij gedaan heeft, wanneer ik beneveld thuiskwam. Het gebeurde wel niet dikwijls. Door Gods genade heb ik mijne zonden leeren inzien en daarvoor vergeving ontvangen, maar het is toch hard, ja bitter hard, om aan te denken.« Toen nam hij Peters hand in de zijne, knikte tegen zijne vrouw, die juist binnenkwam, en zeide met een stille uitdrukking van vrede: »Ik geloof in de vergeving der zonden om Jezus' wil.«

Toen Vader begraven werd, ging Peter naast Moeder achter de kist. De twee kleine meisjes waren bij een buurvrouw. Het was onuitsprekelijk droevig, de jonge, in rouw gekleede weduwe te zien. Zij schreide aanhoudend, maar heel stil. Peter drukte haar beschermend de hand en deed zichzelf de gelofte, dat hij zou trachten haar altijd tot vreugde te zijn. Sinds dien dag had het knappe gelaat van den knaap een vastbesloten uitdrukking, alsof hij opeens verscheiden jaren ouder geworden was.

De moeder was een kleine, fijngebouwde vrouw, voor zwaren arbeid ongeschikt, maar zij had een paar vlugge, vlijtige handen en verdiende het dagelijksch brood voor zich en de kinderen, met het naaien van japonnen voor de meisjes der streek,

benevens stoppen, lappen en kousen breien voor de knechts op de landgoederen.

Peter voorzag het huis van brandhout en water, eer hij 's morgens naar het werk ging. Het was zijne moeder een genoegen, hem een goeden, warmen kop koffie te geven, eer hij vertrok en wanneer hij 's avonds thuiskwam, stond er steeds een flink maal voor hem gereed.

»Je verdient nu al onze huishuur, mijn jongen, en bent je kost ruimschoots waard.« En dan streeelde zij zijn krullebol en de zusjes klauterden op zijn rug, of gingen aan zijn armen hangen en aten mee, tot moeder het bemerkte en ze wegzond.

Het was zoo warm en gezellig in het kamertje en altijd netjes en zindelijk. Om negen uur werd de naaimachine opgeborgen en de groote, versleten bijbel, dien moeder van haar grootvader geërfd had, voor den dag gehaald. Dan wees moeder aan Peter, wat hij lezen moest en dat las hij langzaam en eerbiedig, want hij wist, dat het Gods Woord was.

Peter werd op school geprezen; de tuinman roemde ook zijn ijver en degelijkheid, in tegenstelling met de luiheid van den oudsten tuinjongen en diens achteloos werken; moeder noemde hem haar troost en steun, ook in het bijzijn van vreemden. Dit alles was den knaap een prikkel, maar bracht hem er ook toe, goed over zichzelf te denken. En wie dat doet, vergeet spoedig, de wacht te houden over zichzelf.

»Je zingt niet zooveel als vroeger, Peter,« zei de tuinmansvrouw eens tot hem.

»Niet?« De knaap werd gloeiend rood en spitte uit al zijn macht.

»Er scheelt toch niets aan?« vroeg moeder kort daarna, »ik ken mijn vroolijken jongen niet meer.«

»Och, ik ben heel wel.« Het bloed steeg hem weer naar het hoofd. »Waar zijn de kinderen heen, moeder?«

»Hanne is met een krans naar Vaders graf gegaan en Lotje staat boven in den hoek. Zij heeft mij voorgelogen; ze zei, dat ze geen schoteltje gebroken had, terwijl ze het wel gedaan heeft. Kun je niet eens met haar spreken, Peter, haar vertellen, wie het is, die ons tot leugen verlokt, en wie, die ons leert, de waarheid te spreken?«

»Dat kunt gij zelf het best, Moeder, ik ben nog maar een kind.«

»Ja, maar je bent zulk een goed voorbeeld, Peter.«

»O, Moeder!« Hij zag er niet blij uit, eerder bedroefd.

Het was een zwoele avond en dichte, donkere wolken verzamelden zich laag bij laag. Toen Hanne van het kerkhof thuiskwam, haalde zij Lotje van boven en bracht haar dadelijk bij Moeder. Het schreiende kind vroeg om vergiffenis en kreeg dadelijk een kus tot teeken daarvan.

»Weet je, wat ik gedaan heb?« Zij sloeg haar mollig armpje om broers hals: »ik heb gejjkt!«

»Je mag het nooit meer doen, Lotje, maar laten we er nu niet meer over spreken.« Hij schoof haar zacht van zich af.

»Neen maar, nu barst het onweer los;« moeder sloot de vensters, »dat was een vreeselijke slag! En daar komt er weer een en nog een, slag op slag. Het onweer staat juist boven het huis, hoor maar. De Heere beware ons in Zijn genade! Hij

weet, dat wij een stroodak hebben, en hoe het met ons gesteld is.«

»Weet hij, dat ik gejojkt heb, Moeder?«

»Ja, maar ook, dat je berouw gehad hebt.« Moeder nam haar jongste op den schoot en sprak tot haar van de liefde van den Heiland. Daarna stond zij op, stak haar kleinen geldvoorraad in den zak en pakte den bijbel, Vaders horloge en de beste kleeren van het gezin in een bundeltje.

Verblindend licht en diepe duisternis wisselden af, de donder rolde en het huisje trilde op zijn grondslagen.

»O neen, neen!« riep Peter doodsbleek, »ik durf hier niet blijven, waar zullen we heen?«

»Maar jongen, dat lijkt niets op je, je pleegt ons altijd te troosten. Waar zullen wij heen? In de schaduw der vleugelen des Almachtigen, zooals je gisterenavond gelezen hebt. Zie, nu trekt het al af; bliksem en donder komen niet dadelijk na elkander meer, ik telde dezen keer tot zeven, vóór de donderslag kwam. En nu komt de regen, hoor, hoe die stroomt! Goed, dat de rogge binnen en het andere koren nog niet gemaaid is. Gaat maar naar bed, kleintjes, maar vergeet niet, God te danken, die ons bewaard heeft.«

Hanne en Lotje wenschten goedennacht en gingen stil hand in hand naar de slaapkamer. Toen de deur achter haar gesloten was, stond Peter dadelijk op.

»Goeden nacht, Moeder!« zeide hij, en wilde haastig weggaan.

»Blijf nog even. Je bent vroeger nooit bang geweest, Peter; waarvoor was je zoo bang?«

»Zulk een onweer hebben wij nog nooit gehad,«

antwoordde hij, en hield de hand aan den deurknop.

»Je moet niet heengaan, kind, ik wil met je spreken. Was je bang om te sterven?«

»Wie wil gaarne door den bliksem getroffen worden, Moeder?«

»De bliksem is in Gods hand. Waarom was je bang? heb je iets op je geweten, beken het je moeder dan.« Zij trok hem teeder naar zich toe.

»Hoe komt het u in de gedachte?« Hij keek met onzekeren blik naar haar; zij was bleek van ontroering en de kleine, magere hand beefde; — zijn geliefde moeder!

»Je bent den laatsten tijd zoo heel anders dan gewoonlijk,« ging zij voort.

»Maar als ik het nu zeg,« sprak hij schreiend, »dan zult ge nooit meer van mij houden.«

»Ja kind, dat zal ik wel. — Kom, mijn jongen, wat is er?«

Het was een zware strijd tusschen trots en berouw, tusschen leugen en waarheid, tusschen den geest der duisternis en dien des lichts.

»U zult het niet gelooven, wanneer u het hoort, Moeder, — de abrikoos uit de kas van den tuinbaas, die ik u als verjaarsgeschenk gaf, en waarmee u zoo blij was, had ik gestolen. Er was een mand vol, die gepakt en verzonden moesten worden. De vrouw vroeg, hoeveel er waren, en de baas zei, dat hij ze nog niet geteld had, en toen ik daarop alleen was met de mand, nam ik de grootste en mooiste, die ik vinden kon, en legde die in mijn etensmandje, en toen u mij vroeg, of de tuinbaas wist, dat het uw verjaardag was, zeide ik van neen, maar dat hij ze mij gegeven had. Dus ben

ik een dief en een leugenaar !« De knaap schreide hartstochtelijk.

»Stil, stil,« Moeders hand streek over zijn haar, 't is niet te verwonderen, dat je bang was om te sterven, arme jongen ! Morgen moet je naar den tuinman gaan, hem alles vertellen en de abrikoos betalen. Het is een dure vrucht in dezen tijd van het jaar, maar er is geld genoeg in je spaarpot. — Zal ik met je meegaan ?«

»Nee, Moeder, die schande zal u bespaard blijven. Gij vertrouwt er toch op, dat ik het doen zal ?« Hij zag haar doordringend aan.

»Ja, ik ben er even zeker van, dat je het doen zult, als dat ik hier sta. — En laat ons nu nederknielen en onzen Hemelschen Vader om vergeving bidden, om Jezus' wil.«

Peter sliep dien nacht niet veel en wat voelde hij zich vernederd ! Hij, die trotsch geweest was op zijn eerlijkheid, meende nu, dat hij de slechtste van alle menschen was. En dan de bekentenis den volgenden dag, hoe zou hij die te boven komen ? Wat zou de tuinman zeggen, die zelf zoo rechtschapen was, dat hij den klanten altijd een weinig overwicht gaf ? Misschien zou hij hem ontslaan. Het koude zweet stond den knaap op het voorhoofd.

Toen hij den volgenden morgen binnenkwam, stond de koffie klaar. Moeder knikte hem vriendelijk toe, maar hij zag heel goed, dat zij geschreid had.

»God zij met je, mijn jongen !« Zij klopte hem op den schouder, toen hij heenging.

Het was ongeveer een kwartier loopens ; Peter

haastte zich voort, maar toen hij de hooge populieren in den tuin van zijn baas in 't oog kreeg, ging hij langzamer en langzamer.

»Goeden morgen, Peter!« De jonge vrouw stond in de veranda met haar klein, blauwoogig dochtertje op den arm. »Hoe is het je gisterenavond gegaan in dat vreeselijke onweer?«

De tuinman lachte. »Peter knipt niet met de oogen, hoe sterk het ook licht. Op den vorigen onweersdag moest ik hem zeggen: houd toch op, jongen, want hij ging voort, de paden te schoffelen.«

Peter had een gewaarwording alsof hij zou stikken, maar toen hij in stilte bad, ging het over.

»Gisteravond was ik bang,« de stem beefde, »ik was bang, om te sterven.« Hij stond nu met neergeslagen blik bij hen in de veranda en verschoot van kleur.

»Waarom was je bang, te zullen sterven?« De tuinbaas legde vaderlijk de hand op zijn schouder.

»Omdat,« Peter trok zich terug, »ik gestolen en gelogen heb.«

»Jij een dief, Peter!« barstte de jonge vrouw uit, maar voegde er dadelijk bij: »hij is niet bij zijn verstand.«

De tuinman wenkte haar, te zwijgen, en vroeg kalm: »Wat is het, dat je gestolen hebt, Peter, beken het maar.«

»Een van de abrikozen.«

Nu was het er uit en hij ging schreiende voort: »het was Moeders verjaardag en ik nam ze voor haar mee — o, ik begrijp nu zelf niet, dat ik het doen kon! — en toen zij mij uitvroeg, zeide ik, dat de baas ze me gegeven had, en dat geloofde

ze stellig, dus heeft zij geen schuld. Ik ben na dien tijd niet vroolijk meer geweest, — maar nu heb ik het bekend, en hier is geld, om ze mee te betalen, maar daarom heb ik het toch evengoed gedaán.« Hij haalde zijn aardig beursje voor den dag — een kerstgeschenk van de tuinmansvrouw — en begon uit te tellen.

»Nu is het genoeg; van den fruithandelaar heb ik niet meer gekregen. Ik had het niet van je gedacht, Peter, maar ben blij, dat je bekend hebt. Ga nu aan je werk, mijn jongen, later kunnen we verder spreken.«

»En word ik niet weggejaagd?«

»Neen, dat word je niet, dat beloof ik je.«

Peter liep haastig naar den tuin; 't was hem veel lichter om het hart, dan de vorige dagen, maar hij nam zichzelf ernstig onder handen. Wat was hij toch een slechte knaap! En hij had neergezien op den anderen tuinjongen en op de schooljongens, hoewel hij veel slechter was, want geen van hen had een moeder als de zijne of las iederen avond Gods heilig Woord.

Terwijl Peter bekende, zat de voormalige horlogemaker Hansen, die, toen hij oud en gebrekkig werd, bij den tuinbaas in den kost gegaan was, in de huiskamer, waarvan de verandadeur open stond, en luisterde. Zijn zonderling koud, bijna versteend gelaat werd meer en meer gespannen; de krant, waarin hij gelezen had, viel hem uit de hand, en de knaap was nauwelijks weg, toen een heesche stem riep: »Water, water!« en de oude man achterover in zijn stoel zonk.

»Hier is water ;« de vrouw lichtte zijn hoofd op en gaf hem te drinken, »nu haal ik een paar druppeltjes, dan gaat het wel over. Neem het kind zoolang, vaderlief.«

De oude heer schudde het hoofd en zeide op zijn gewonen, half knorrigen toon : »Wat moet ik met droppeltjes, het is over. Kom hierheen, Larsen, wat wilt ge met den knaap doen? — Je zei immers, dat ge met hem wildet spreken. Wilt ge hem slaan?« De kleine, bruingele oogen stonden star.

»Nee, nee, hij bekende immers uit zichzelf. Ik wil hem spreken over Gods liefde en over de vele valstrikken van den verleider. — En wanneer de maand uit is, zal ik zijn loon verhoogen, want hij werkt als een knecht, maar dat zeg ik hem vandaag niet.«

De oude man hield zijn hand vast : »Zoo goed is God niet,« zeide hij bitter. »De knaap was bang om te sterven, daarom bekende hij. Ik was vannacht ook bang om te sterven, bang voor het oordeel!«

»Dan raad ik u, ook te bekennen; zeg den Heer alles.«

»Ik kan niet met Hem spreken, dat heb ik al zoo lang niet meer gedaan. Hij weet dat alles ook wel. Maar ik zou het u kunnen zeggen.«

»Ja, me dunkt, dat ge het doen moest.«

»Maar uw vrouw moet binnen blijven, om mij te troosten.«

De jonge vrouw schudde het hoofd. »Daar is maar één troost voor hem, die berouw heeft, en dat is de vergeving der zonden.«

De horlogemaker wiegde heen en weer en begon langzaam : »Ik had een vriend. Hij heette Hendrik

Bruhn en was stuurman op een groot schip voor de groote vaart. Den avond vóór zijn vertrek kwam hij bij mij. Ik had hem van kind af gekend en hij had zijn eigen horloge, dat van zijn vrouw en een hangklokje in mijn winkel gekocht. »Hansen,« zei hij tegen mij, »bezoek nu en dan mijn vrouw eens, en wanneer gij bemerkt, dat zij iets ontbeert, geef haar dan dit met een hartelijken groet van mij, maar denk er om, eerst als zij in nood verkeert,« en toen reikte hij mij een open enveloppe over met een biljet van honderd gulden er in. Dat was in het voorjaar, en in het najaar kwam er tijding, dat hij in een storm over boord gespoeld was. Toen meende ik de vrouw het geld te geven, maar er werd een inzameling op touw gezet en zij en de kinderen werden goed geholpen; er was geen sprake van nood. Toen stak ik het geld in mijn zaak, en zij verhuisde naar een naburige stad en begon daar een modewinkel. Af en toe heb ik nagevraagd, hoe het ging, en kreeg altijd goede berichten. De jongen, die schrandere en vlug was, is nu onderwijzer op een dorpschool en het meisje is in een groote zaak aangesteld.«

Hij wachtte een oogenblik, boog zich daarop voorover en zeide, om zich te verantwoorden, op overredenden toon: »Zij mocht het geld niet hebben, voordat zij in nood was, — en dat is ze niet geweest, Larsen; en wanneer men nu een nauwgezet geweten heeft.«

»Bezondig u niet, oude Hansen, door een nauwgezet geweten te veinzen. Laten wij het liever een sluimerend geweten noemen, en dat God de Heer donder en bliksem en het voorbeeld van een kind

zenden moest, om het te wekken. Er is geen eind aan Zijn genade! — Nu schrijf ik dadelijk aan de stuurmansweduwe en verzoek haar te komen, en dan moet gij haar alles zeggen en haar het geld geven. — Ga nu naar uw eigen kamer, buig de knieën en beproef God aan te roepen. Hij, die de geheimste gedachten leest, zal u verstaan.«

De horlogemaker keek radeloos om zich heen; daarop greep hij den tuinman bij den arm en trok hem mee in zijn kamer.

»Kijk het raam uit, terwijl ik het geld voor den dag haal, en meen vooral niet, dat ik veel heb; neen, neen, dat heb ik niet. — Kan ik er nu op vertrouwen, dat ge niet hierheen kijkt?«

De tuinman knikte, maar kon er niets aan doen, dat hij hoorde, hoe laden en kasten geopend en gesloten werden. Ten laatste werd een zak, waarin geld rammelde, voor den dag gehaald en de bevende hand van den ouden man trachtte een dubbel knoop van bindtouw los te maken.

»Ik kan niet, het gaat niet. — Ik wil tot morgen wachten.«

»Uitstel is afstel,« placht mijn vader altijd te zeggen. Wie weet, of gij den volgenden dag beleeft. — Zal ik u helpen, mijnheer Hansen?«

»Als 't u belieft, maar meen nu niet, dat er goud in zit.«

»Ik meen niets, maar ik heb in mijn bijbel gelezen, dat wij ons moeten wachten voor gierigheid, die een afgodendienst is.«

De sterke en toch lenige handen hadden den knoop spoedig losgemaakt en nu wilde de tuinman heengaan.

»Neen, blijf, anders mocht ik mij eens bedenken. — Hier zijn tien goudstukken, mooie, blinkende goudstukken. Zend ze juffrouw Bruhn, of hoe ze heeten mag, en vertel, wat haar man gezegd had.«

»Maar de rente, de vele jaren rente, Hansen.«

»De rente, o neen, neen, — moet ik daarmee ook voor den dag komen? — Hoe durft ge het te eischen?«

»Ik eisch niets, ge moet zelf de rekening opmaken, maar vergeet niet, dat dit het belangrijkste uur van uw geheele leven is, en als ge de banden die u aan uw geld verbinden door wilt snijden, dat ge ze dan ook alle door moet snijden. Het is God die in uw hart werkt, en die u de overwinning zal doen behalen als gij nu naar Zijn stem luistert en er naar handelt. En dat zult gij zeker doen als gij bedenkt met welk een groote liefde Hij u liefheeft.«

»Mij liefheeft? Geloofst gij dat?« vroeg de horlogemaker en zag naar hem op.

»Ja, dat geloof ik, en gij gelooft dit ook. Eegrijp toch, man, dat dit alles door God voorbereid is, om u te verlossen. Hij wil immers niet den dood des zondaars, maar dat hij zich bekeere en leye.«

»Neem dan alles,« de oude man richtte zich op en wierp den zak van zich af, »ik heb immers geld genoeg, om van te leven; neem alles!«

En moet ik alles aan juffrouw Bruhn zenden?«

»Ja, en wat er meer is dan de rente, want er is veel meer, moet zij als schadeloosstelling aannemen. — En nu moet ge mij alleen laten, want hiermee is het nog niet afgelopen, dat merk ik

wel. Er moet nog heel wat afgerekend worden.«

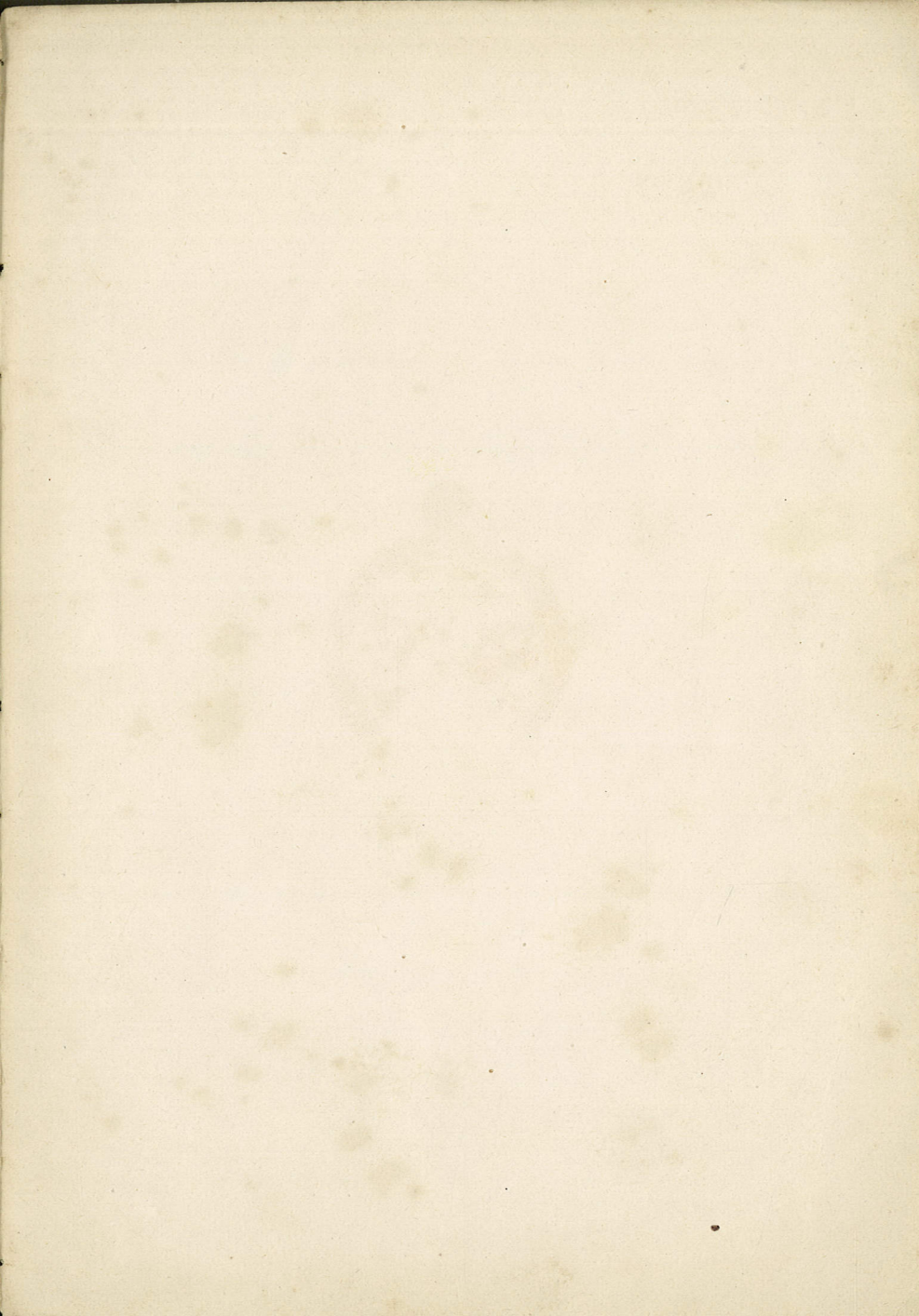
»Ja wel, dat moet er. God zegene u, oude Hansen, en Hij geleide u verder op het smalle pad dat ten eeuwigen leven leidt.«

Peter arbeidde flink dien dag. Hij was wel bedroefd, maar zijn hart was vol dankbaarheid jegens God en de menschen. Hoe had Moeder het opgenomen en de tuinman! Maar de vrouw, de zachte, vriendelijke tuinmansvrouw was geschrikt. Je bent niet bij je verstand, had ze gezegd, zoo ongehoofelijk klonk het haar. »Ach ja, hoe kon ik ook!«

»Leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van den booze,« bad Peter uit 's harten diepsten grond, en dat niet alleen dien dag, maar het geheele leven door, en hij werd zijn moeders vreugde en een trouwe steun voor zijn twee zusjes.

Toen de postbode den volgenden dag stuurman Bruhns weduwe een aangeteekenden brief van zeventhonderd gulden bracht, was zij hoogst verbaasd. Haar dochter zou in 't voorjaar trouwen met een braven, onbemiddelden jongen boekhouder, en er was slechts een klein spaarduitje, om er een uitzet voor te koopen. Maar nu kwam dit als een groet van haar geliefden echtgenoot.

Denzelfden dag werd het eerste stuk ingekocht, een groote, mooie familiebijbel. De tranen vloeiden, maar 't hart was vol blijdschap en dank, toen zij op het eerste witte blad schreef: »Geschenk van Vader.«

122

